

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

L. 1380 / 2009
DATA 29.05.2009

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L. 88 / 10.06.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la forma amendată a *propunerii legislative privind protecția copiilor ai căror părinți sunt plecați temporar la muncă în străinătate*, inițiată de doamna senator Anca Daniela Boagiu, domnii senatori Constantin-Traian Igaș, Alexandru Mocanu, Marius-Gerard Necula și Mihail Hârdău – PD-L (L. 88/2009) – punct de vedere solicitat de Comisia pentru muncă, familie și protecție socială a Senatului.

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare *„respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copiilor ai căror părinți sunt plecați temporar la muncă în străinătate”*. În vederea protecției acestor minori vor trebui respectate următoarele principii:

- *„principiul interesului superior al copilului”*;
- *„principiul creșterii și educării copilului într-un mediu familial”*;
- *„principiul continuității în educarea copilului ținându-se cont de originea sa etnică, culturală, lingvistică și religioasă”*.

Astfel, cetățenii români ce au copii în întreținere și care doresc să obțină un contract de muncă în străinătate trebuie să notifice acest lucru

Serviciului Public de Asistență Socială (SPAS) din cadrul consiliului local cu 40 de zile înainte de a părăsi domiciliul și totodată să nominalizeze persoana în întreținerea căreia vor rămâne copii.

II. Propuneri și observații

1. La **art. 1**, propunem eliminarea **alin. (3)**, deoarece acesta coincide cu textul art. 1 alin. (2) din *Legea privind protecția și promovarea drepturilor copilului nr. 272/2004, cu modificările ulterioare*. Eliminarea acestuia este necesară în scopul evitării paralelismelor conform prevederilor art. 15 alin. (1) din *Legea privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

2. La **art. 2 alin. (1)** propunem eliminarea **pct. b)**, cu precizarea că nu există cadrul legislativ care să prevadă procedura de desemnare a unui „întreținător”. Potrivit art. 101 din *Codul familiei, republicat, cu modificările și completările ulterioare*: „părinții sunt datori să îngrijească de copil. Ei sunt obligați să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățătura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui”. De asemenea, aceste dispoziții trebuie coroborate cu cele ale art. 38 din *Legea nr. 272/2004* care prevede că instanța judecătorească este singura autoritate competentă să se pronunțe, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la:

a) persoana care exercită drepturile și îndeplinește obligațiile părintești în situația în care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea părinților săi;

b) modalitățile în care se exercită drepturile și se îndeplinesc obligațiile părintești.

Totodată, este esențial ca un copil să poată fi reprezentat legal în absența părinților, deoarece, în caz contrar, copilul poate fi privat de drepturile sale esențiale, cum ar fi dreptul la educație și dreptul la sănătate.

3. La **art. 4** este necesară reformularea **alin. (1)**, deoarece prevederile acestuia trebuie corelate cu propunerile de completare a art. 5 cu alin. (3) - (7), de la pct. 4 din prezentul punct de vedere, în sensul că persoanele care au intenția de a pleca la muncă în străinătate trebuie să obțină hotărârea

judecătorească de delegare parțială a exercițiului drepturilor și obligațiilor părintești și să depună o copie a acesteia la SPAS-ul de domiciliu.

4. La **art. 5**, propunem următoarele:

- reformularea **alin. (1)** după cum urmează: „*Persoana nominalizată de către părintele copilului trebuie să fie considerată a fi demnă de încredere de către acesta și să fie aleasă cu prioritate din familia extinsă*”. Susținem această propunere prin faptul că nu este necesară limitarea sferei de persoane, mai ales în situația în care părintele poate aprecia cel mai bine în cine poate avea încredere.

- în contextul propunerii formulate pentru **alin. (1)**, propunem eliminarea **alin. (2)**.

De asemenea, precizăm că sintagma „*darea în întreținere a copilului*” nu este în conformitate cu termenii juridici utilizați în materie.

- propunem eliminarea actualelor prevederi ale **alin. (3)** și **(4)** motivat de faptul că, atât în jurisprudență, cât și în legislația în vigoare, se vorbește despre „*exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești*”. De aceea, conținutul raportului juridic este format din drepturile și obligațiile corelative ce revin părinților. În acest raport, există o legătură cauzală directă între existența drepturilor și îndeplinirea obligațiilor corelative, astfel încât reglementarea celor două noțiuni nu se poate face separat.

În acest sens, considerăm că este necesară instituirea unei proceduri specifice și propunem introducerea unor noi alineate după cum urmează:

„(3) *Tatăl sau mama, împreună sau separat, sau tutorele, pot încredința temporar copilul unei persoane față de care acesta a dezvoltat legături de atașament în condițiile alin. (1), renunțând parțial la exercițiul drepturilor și obligațiilor părintești. Delegarea parțială a drepturilor și obligațiilor părintești va rezulta dintr-o hotărâre judecătorească care va fi pronunțată de către instanța judecătorească, în procedură necontencioasă, potrivit art. 331 din Codul de procedură civilă, la solicitarea comună a delegatarului/delegatarilor și a delegatului. Termenul de delegare a drepturilor și obligațiilor părintești este de cel puțin 2 luni și de cel mult 2 ani, procedura putând fi reluată la expirarea acestuia.*

(4) *Judecarea cererii de delegare parțială a drepturilor și obligațiilor părintești se realizează în termen de 3 zile de la depunerea acesteia, cu termen unic de judecată.*

(5) *Stabilirea drepturilor și obligațiilor părintești care urmează a fi delegate, precum și a modalităților efective de exercitare a acestora, se face de către judecător, cu încuviințarea delegatarului/delegatarilor. Delegarea*

drepturilor și obligațiilor părintești are ca obiect în principal: dreptul și îndatorirea de a se îngriji de sănătatea și dezvoltarea fizică și psihică a copilului, dreptul și obligația de a se îngriji de educația, învățătura și pregătirea profesională a copilului, obligația de supraveghere a copilului.

(6) În situația în care delegatarii se întorc în țară înainte de împlinirea perioadei de timp pentru care au fost delegate drepturile și obligațiile, au obligația de a notifica instanța de judecată care a pronunțat hotărârea de delegare.

(7) Instanța de judecată are obligația de a comunica copii ale hotărârii de delegare primarului de la domiciliul delegatarilor și ale delegatului”.

5. La **art. (6) alin. (1)** propunem înlocuirea sintagmei „*darea în întreținere a copilului*” cu sintagma „*încredințarea temporară a copilului*”. De asemenea, propunem eliminarea următoarelor litere:

- **lit. b)**, deoarece părinții sunt cei care vor asigura în continuare întreținerea copilului. Pe de altă parte, în mod tradițional, pot exista bunici care au îngrijit copilul încă de la naștere, dar care nu au veniturile necesare;

- **lit. d)**, deoarece nu este vorba despre o măsură de protecție specială, în cazul de față fiind angajată răspunderea părintească. Părintele își asumă propria răspundere atunci când decide cărei persoane încredințează temporar copilul. La propunerea formulată în prezentul punct de vedere pentru **art. 5 alin. (3)** se precizează că “*Tatăl sau mama, împreună sau separat, sau tutorele, pot încredința temporar copilul unei persoane față de care acesta a dezvoltat legături de atașament...*”. Reiterăm exemplul susmenționat al situației în care bunicii sau alte rude apropiate copilului ar trebui să efectueze un test psihologic.

6. Propunem eliminarea **art. 7**, deoarece procedura de identificare a unui mediu familial și condițiile aferente sunt stabilite deja în articolul anterior.

7. Propunem eliminarea **art. 8**, motivat de faptul că procedura propusă este birocratică și greoaie. În cazul de față nu ne aflăm în situația unor măsuri de protecție specială, nefiind necesară impunerea și verificarea unor asemenea condiții, deoarece este angajată direct răspunderea părintească.

8. Propunem eliminarea **art. 9**, deoarece acesta nu instituie elemente de noutate. Obligația de a respecta prevederile legii rezultă din ansamblul legii, nefiind necesară reluarea acesteia în cuprinsul unui articol distinct.

9. La **art. 10**, propunem eliminarea **alin. (2), (3) și (4)** care reiau elemente existente și detaliate în *Legea nr. 272/2004* și introducerea unui nou **alin. (2)**, cu următorul conținut:

*„În situația în care, în urma rapoartelor de evaluare, se constată că acel copil se află într-o situație de risc, se aplică procedurile și măsurile de protecție specială prevăzute de *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului*”.*

10. Propunem eliminarea **art. 11**, având în vedere propunerea formulată mai sus pentru **art. 10 alin. (2)** care reglementează în concret aceste aspecte.

11. Propunem eliminarea **art. 12**, deoarece toate aceste elemente sunt detaliate deja în *Legea nr. 272/2004* care constituie cadrul legal de referință pentru domeniul protecției copilului.

12. La **art. 13 alin. (1)**, propunem înlocuirea sintagmei „vizite săptămânale” cu sintagma „vizite lunare”.

13. Propunem eliminarea **art. 14**, deoarece nu aduce elemente noi. Prin efectul legii, aceasta devine opozabilă părților și aplicabilă, la momentul intrării în vigoare.

14. Propunem eliminarea **art. 16**, motivat de faptul că unitățile de învățământ școlar sunt încă servicii deconcentrate în teritoriu, iar atribuțiile de control le exercită inspectoratele școlare județene. Menținerea unei asemenea prevederi contravine prevederilor *Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și a *Legii-cadru a descentralizării nr. 195/2006*.

15. Propunem eliminarea **art. 17**, deoarece:

- la nivelul Agenției Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului există în curs de elaborare un proiect de lege care va reglementa înființarea tuturor serviciilor de zi;

- *Hotărârea Guvernului nr. 617/2008 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009, cu modificările ulterioare*, are termen de aplicabilitate limitat și un obiect strict de reglementare (finanțarea Programelor de Interes Național pentru anii 2008-2009). Prin urmare, această hotărâre nu poate fi

menținută în prezent în textul legii, ca normă de trimitere pentru reglementarea unor aspecte legale.

16. La **art. 19** propunem introducerea sintagmei "*atunci când este cazul*", după cuvântul „*consilia*”.

17. Propunem eliminarea **art. 21**, în sensul aspectelor precizate la pct. 15.

18. Propunem eliminarea **art. 23** și **art. 24**, deoarece această obligație este reglementată în **art. 48 alin. (4)** din *Legea nr. 272/2004*.

19. La **art. 28 alin. (3)** propunem eliminarea **lit. f)**, deoarece Ministerul Sănătății Publice nu are competențe în domeniul asistenței sociale și nu poate avea calitatea de agent constator în acest domeniu.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei propuneri legislative cu luarea în considerare a propunerilor și observațiilor de la punctul II.**

Cu stimă,

The image shows the official seal of the Government of Romania, which is circular and contains the text "GUVERNUL ROMÂNIEI" around the perimeter. Overlaid on the seal is a handwritten signature in black ink.

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

606 / 1-100
17032009

Biroul permanent al Senatului
Bp 4 26.03.2009

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată *Lege privind protecția minorilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate*, inițiată de doamna senator Anca Daniela Boagiu, domnii senatori Constantin-Traian Igaș, Alexandru Mocanu, Marius-Gerard Necula și Mihail Hârdău – PD-L (Bp. 4/2009).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare „respectarea, promovarea și garantarea drepturilor minorilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate”. În vederea protecției acestor minori vor trebui respectate următoarele principii:

- „principiul interesului superior al copilului”;
- „principiul creșterii și educării copilului într-un mediu familial”;

- „*principiul continuității în educarea copilului ținându-se cont de originea sa etnică, culturală, lingvistică și religioasă*”.

Astfel, cetățenii români ce au copii în îngrijire și care doresc să obțină un contract de muncă în străinătate trebuie să notifice acest lucru Serviciului Public de Asistență Socială (SPAS) din cadrul primăriei cu 40 de zile înainte de a părăsi domiciliul și totodată să nominalizeze persoana în întreținerea și îngrijirea căreia vor rămâne copii conform Anexei nr. 2 din *Ordinul nr. 219/2006 privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate.*

II. Propuneri și observații

1. Menționăm că, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, România deține, în prezent, o legislație de natură să asigure respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului, acestea fiind reglementate prin *Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul secretarului de stat al Autorității Naționale pentru Protecția Copilului nr. 219/2006 privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare a copiilor care sunt lipsiți de îngrijirea părinților pe perioada în care aceștia se află la muncă în străinătate.*

2. Prevederile **art. 1 alin. (1)** din cuprinsul propunerii legislative reiau parțial prevederile art. 1 alin. (1) din *Legea nr. 272/2004.*

3. Cu privire la cuprinsul **art. 3**, precizăm că termenii respectivi sunt definiți în cuprinsul art. 4 din *Legea nr. 272/2004.*

4. **Art. 4** reia prevederile existente în cuprinsul art. 5 alin. (2) și art. 6 lit. a) și i) din *Legea nr. 272/2004.*

5. În cuprinsul **art. 5** sunt reluate prevederile art. 10 alin. (1) din *Ordinul nr. 219/2006* care stipulează: „*cetățenii români care au copii minori în îngrijire și doresc obținerea unui contract de muncă în străinătate au obligația de a notifica SPAS/primăriei de domiciliu intenția*

de a pleca la muncă în străinătate, precum și nominalizarea persoanei în întreținerea și îngrijirea căreia vor rămâne copiii, conform anexei nr.2”.

6. Cu privire la **art. 6**, precizăm că delegarea drepturilor părintești nu poate fi realizată printr-un act administrativ (act notarial), deoarece, potrivit prevederilor art. 38 din *Legea nr. 272/2004*, în cazul separării copilului de părinții săi, instanța este singura autoritate competentă să se pronunțe cu privire la drepturile părintești și modalitățile de exercitare a acestora, precum și la persoana care exercită drepturile și îndeplinește obligațiile părintești în situația în care copilul este lipsit temporar de ocrotirea părinților săi.

7. La **art. 9** apreciem că reluarea procedurii nu este necesară, deoarece SPAS, în situația în care ar constata că persoana nominalizată de către părinți nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, dat fiind obiectul cererii formulate, au obligația realizării unei evaluări detaliate a întregii familii extinse, și nu numai a persoanei nominalizate.

Stabilirea unei măsuri de protecție specială, potrivit *Legii nr. 272/2004*, se realizează de către Comisia pentru Protecția Copilului, sau după caz, de către instanță, în situația în care părinții nu ar fi de acord cu familia/persoana evaluată de SPAS.

8. **Art. 10** îngrădește dreptul la libera circulație, prevăzut de *Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare*.

9. **Art. 11, 12 și 13** reiau prevederile existente în art. 35, art. 64-66 – „*Plasamentul în regim de urgență*”, art. 89-97 – „*Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței*” și art. 106 din *Legea nr. 272/2004*.

10. Prevederile **art. 14** trebuiau să țină seama de resursele umane specializate în asistența socială, existente la nivelul SPAS, sau de personalul specializat existent în școli sau grădinițe. De asemenea, periodicitatea realizării monitorizării se stabilește raportat la nevoile identificate ale copilului.

11. **Titlul Capitolului IV** nu este armonizat cu prevederile *Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu*

modificările și completările ulterioare. În acest sens, menționăm că „primăria” în termeni juridici nu poate acționa ca organ de sine stătător, atribuțiile sale în domeniul protecției copilului fiind exercitate de către SPAS, care funcționează la nivelul primăriei. De asemenea, potrivit art. 63 alin. (6) din *Legea nr. 215/2001* primarul colaborează cu celelalte servicii publice deconcentrate la nivel teritorial, astfel încât nu poate duce la îndeplinire obligația prevăzută la art. 17 din propunerea legislativă.

12. **Art. 18** reia prevederile existente în art. 111 din *Legea nr. 272/2004*. Totodată, precizăm că *Hotărârea nr. 617/2008 privind aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009, cu modificările ulterioare*, aprobă programele de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului pentru perioada 2008-2009, având un caracter limitat în timp, și nu are ca obiect reglementarea sursei de finanțare pentru salariile personalului de specialitate din cadrul centrelor de zi care oferă servicii pentru copii.

13. Cu privire la **art. 19, 20, 22 și 23**, menționăm că activitățile prevăzute se regăsesc în atribuțiile SPAS, reglementate prin art. 106 din *Legea nr. 272/2004*.

14. Referitor la **art. 21**, apreciem că asigurarea unui număr suficient de asistenți sociali trebuie să se facă pentru toate situațiile care se referă la copii, fără discriminare.

15. Obligațiile prevăzute la **art. 24, 25 și 26** sunt reglementate în cuprinsul art. 91 alin. (1) din *Legea nr. 272/2004*.

16. La **art. 27**, era necesară corelarea cu prevederile art. 32 alin. (5) din *Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare*.

17. Prevederile **art. 28** trebuiau corelate cu prevederile art. 175 din *Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările ulterioare: „preșcolarii, elevii și studenții beneficiază de asistență medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice școlare ori în policlinici și unități spitalicești de stat”*.

18. Cu privire la **art. 29** menționăm că evaluarea, consilierea și monitorizarea psihologică trebuie să se facă pentru toate situațiile care se referă la copii, fără discriminare.

19. La **art. 30**, considerăm că obligația impusă în sarcina psihologului de comunica situația copiilor către SPAS, ar trebui reconsiderată prin prisma respectării principiului confidențialității relației pacient-psiholog și restrânsă numai la cazurile care ar necesita intervenții specializate pe anumite paliere: educație, asistență socială, asistență medicală.

20. Referitor la **art. 31 alin. (1) lit. a)** menționăm că perceperea amenzii nu este posibilă dacă părinții au plecat din țară, iar la **lit. b)** nu se precizează dacă subiectul amenzii este unitatea de învățământ sau SPAS. La **alin. (3)** al aceluiași articol, nu se specifică care dintre contravențiile și abaterile disciplinare se constată de către fiecare instituție în parte.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului